

Novine prihajajo vsako nedeljo. Priloga Marijini list i Kalendar Srca Jezušova. Cena pri skupnem naslovu na dom 25 D., na posamezni naslov 30 D., če se celo naročina naprej plača do 31. marca. Če je plača po 31. marca, je pri skupnem naslovu cena 30 D., pri posameznem 35 D. M. list i Kalendar se plačata posebni. Amerikanci plačajo za vse vključno 4 dolare. Naroči se na upravnosti v Črenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

Oglašuje sprejema samo tiskarna in uredništvo v Soboti Golovodska ulica 123. Cena oglasov cm² 75 par; 1/4 strani dobi 200/0, 1/2 strani 25% i celo stran 300/0 popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je do dvajsetih redic 5 Din. više od vsake reči pol D. Med tekston cm² 1.50 D. v Poslanici 2.50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglašuje do 5% do 10% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

"Glasilo Slovenske krajine"

Izdajatec: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

PO ŽALOSTNI DOGODKU V BELGRADI.

Premenočo soboto so pokopalni v Zagrebu Pavla Radiča i dr. Basaričeka. Kak se že navadno zgodi, da pri kakšem bitiji ravno nedužnoga zadene največja nesreča, tak bi lehko pravili tudi od obej tej pokojnikov, da sta po nedužnem zgubila življenje. Pravkrivci so se pri prvom strelj spokrili i odbežali iz skupščine, zdaj pa nesramno kažejo s prsti na druge i šejo vso krivdo sčutnosti na ludi šteri so nikaj ne krivi.

Kak je prišlo do te nesreče?

Gda je naše lüdštvu zvedilo, ka se je zgodilo v Belgradu, se niti nič ne je preveč začudil. Zgučali so si: To smo že čakali, da nikaj takšega mora priti. Pogučali so si samo, ka je pa s Pučom i Pribičevičom? I gda so zvedeli, da sta teva zdraviva i najprvi odbežala iz skupščine, je vakuški pravo: Kakpa, šteri je največ krov, tisti vsigdar srečno vujde. I nemremo praviti, da so naši lüdje ne povedali istine.

Ka se je zadnje čase delalo v parlamenti, to je že niti za štalo ne bilo več. Tudi najbole miren poslanec je gratao že nemiroven. Niti edna vlada v našoj državi je do zdaj ne mela teliko poslancov za seov, kak ravno ta vlada. Več kak dve tretiny vsej poslancev je na vladinoj strani. Vsí ešče znamo, kak dužgo so se vršila pogajanja, naj bi Radič s svojimi poslanci tudi st-

po v vlado. Ali tū je prišao zmes nesrečen Pribičevič. Vido je, da njega nindri nič ne še več meti, kak se že všečerom demokratov vsakši kak najbole ogne, zato je pritegnuo k sebi tudi Radiča. Siromaka Radiča so tak stisnili med sebe, da je niti gučati nindri ne smejo nikaj.

Na te način je vodo vso opozicijo Pribičevič, šteromi je glavna briga bila to, da pride kem prve v vlado, či pa ne pride v vlado pa vse razbije. Vladini lüdje so se večkrat izrazili, da Radiča sprimejo v vlado. Ar čiravno je Radič včasi jako nepremišleni i nageo, itak je od Pribičeviča, Pucla i demokratov stokrat bogši. Nego Pribičevič je Radiča toga ne dopušto. Skleno je, da mrejo to vlado, v Šterov nega njega, s silov razbiti. Vlada že par mesecov ne mogla nikaj več delati. Gda je što od vlade šteo kaj gučati, ali kakši hasnovni predlog dati da ga skupščina sprime, so začnoli pribičevičovi, radičevci i Pucl kričati, ružiti s klopni i cepetati z nogami, da je nič ne mogao čuti i nikaj ne razmerti. Vladim poslancom i ministrom so takša imena zgučali, da se to od najbole divji lüdje ne bi škalilo.

Tak so den za dnevom pripravlali nesrečo.

Vlada je vse to strašno mérno prenašala. Čakala je, mogoče

se tej nepremišleni lüdje li nikelko pomirijo i bo parlament lehko mirno delao naprej. Ali Pribičevič i Pucl sta šla tak daleč, da se je že tudi radičovcom vse ničelko prenoro vidlo. Zato so se že začnola pogajanja, kak bi lehko parlament mirno delao i bi mogoče tudi radičovci stopili v vlado. I v te namen sta se ravno pokojniva Pavle Radič i dr. Basariček pogovarjala z vladnimi poslanci. Toga se je palig Pribičevič strašno zosagao. Začno je pa na vse grlo kričati v parlamenti proti vladi čitüdi je Stefan Radič že izjavio, da de glasao za vlado, či bo državi to v hasek.

Med takšimi stopaji se je približala tista krvava sreda, gda je proso za reč črnogorski poslanec Puniša Račič. Med govorom njemi je radič poslanec Pernar zakričao, da je znoro bege (to je turske grofe) Račič je zakričao Pernari, naj vzeme to reč nazaj. Pernar je toga ne šteo; povedao je ešče dvakrat naj vzeme reč nazaj ar si ovači sam poišče svoje poštenje. Gda Pernar li nej šteo vzeti te reči nazaj, je segno Račič v žep, potegno revolver i strelo na Pernara. Kakpa, da so vti poslanci skočili zdaj vklip i šteli vzeti Račič revolver. Nego Račič, kak je sam po teli jako močen, je podro nikelko lüdi nakla, nato pa večkrat strelo.

V skupščini je gratala velika zmešnjava, vnoži poslanci so bežali vči i med njimi je tudi Račič odišao. Šteri poslanci so bili doktori, so včasi pribedali streljenim na pomoč. Pernar je bio ranjen nad srcem, dr. Basariček je

ležao že mrtev, Pavle Radič je mirao, Stefan Radič je dobo v červo i ešče eden Radičev kmečki poslanec v roku. Prepelali so vse v špitao, gde je Pavle Radič že med potovj mro, vti drugi pa odzdravijo. Račiča so naskori po tom žandari prijali i je že zapreti. V jeseni pride pred sod.

Što so mrtevi i što morilec?

Pokojni Pavle Radič, star 48 let je Štefana Radiča bratov sin. Zvršo trgovsko šolo i leta 1923. bio zvoljeni za poslanca. Bio je miren, delaven i po svojoj naravi nekaj ščista držiloga kak njegov nageo stric Stefan Radič. Dr. Gjuro Basariček je bio star 44 let, svoje visoke šole je zvršo v Zagrebi. Bio je prijatel Slovencov i je delao na to, naj bi prišlo v Radičovo stranko kemb več krščanskoga življenja, i njemi je bilo kako žao da je med Radičovim i Katoličanskim gibanjem ne moglo priti do prijateljskega dela.

Puniša Račič je po rodi Črnomorec. Spadao je k takzvanim Pašičovim radikalom, šteri so bili s Pribičevičom vred proti vladi. V parlamenti je večkrat govoril proti vladi i vso opozicijo njemi je ploskala. Nego, či je vido, da je vlada kaj dobrega napravila, je tudi z vladov potegno.

Za koj njim je šlo?

Prva žela Pribičeviča po kravom dnevi je bila ta, naj zdajšnja vlada spadne i dobi vlado on v roke. Mislo si je, da či je pri-

Inteligencia.

Ta reč pride od latinskega intellec, ka pomeni spoznavati, razumiti. Či pravimo kakšemi človeki, da je inteligenten pomeni telko, da je to razmeten človek, šteri se je vnočaj včlo i dosta razmi. Inteligentni so teda lehko lüdje šteri so zvršili visike i vnože šole, ravnotak pa tudi lüdje brez vakuški šol. Glavno je to, da si je človek na kakši način pridobio vnožo znanja i je istinsko razmeten i moder.

Pravimo večkrat od kakšega tudi prostega človeka, da je visiko naobražen i intelligenten. Z rečjo "inteligence" pa navadno ščemo označiti tiste lüdje, šteri maju kakši višje šolsko znanje, ali včasi tudi samo svedočanstva, da so spunili višje šole.

Mi smo v naši novinai že večkrat pisali, da mamo mi za našo krajino premalo potrebeni šolani lüdje. Šlanji lüdje so potrebeni, da prevzemajo rezljana ravnateljska mesta, ar brez šolski spričevali prosti človek takši mest nemre dobiti, kak šeč je ovači razmeten i moder, ali z drugov rečov, kak šeč

je inteligenten. Šolane lüdje zato postavljajo na takša mesta, ar so tej navadno tudi bole razmetni ali intelligentni od tistih, šteri nikši šol nemajo. Zgodi se pa, kako dostekrat tudi, da je takši šolani človek tako malo intelligenten i ga nikaj nemremo računati med inteligenco.

Prava inteligencia.

Istinsko intelligenten ali naobraženi i moder človek ne govoril rad vnožo od sebi i svoje pameti. Takši človek je navadno tiki, miren, rad drugom pomaga i nikoga ne zaničavajo zavolo njegovoga neznanja, siromaštva ali nevole. Ne išči časti sebe, ne štima se s svojim znanjem i všečerom prizna, da so poleg njega tudi drugi modri, razmetni i napunjenci z dobrimi lastnostmi ešče mogoče v vekšoj meri kak on. Pravičen je proti sebi i proti drugim. Pravi istinski intelligenten ma navadno poleg svoje modrosti tudi dobro srce in čisto nepokvarjeno duso.

Demokratska inteligencia.

Mi znamo, da či v kakšoj vesci šteri človek vnožo pripovedavje od sebe kak je čeden i moder, te že malo

podvajimo v njegovoj istinskoj razmetnosti. Ravnato bi skoro lehko pravili od naše takzvane demokratske intelligence. Či človek den na den čulo trobiti, da so edini intelligentni v naši krajini različni glasni demokrati, vti drugi pa, da so nindri daleč za božim hrbtom te že mora nikelko čudno te lüdi pogledati.

Tak se nam vidi, da so tej lüdje nigda čuli nindri reč "intelligent." Ka pravzaprav to pomeni, ešče dnesden ne vejo. Nego strašno imenita se njim je vidla ta reč. Pa tej lüdje so sebe že od nigda za nikelko bome imenite i nepredne držali od vsej druge lüdi na sveti, zato so to reč včasi na sebe vzeli. Da bi se zato sami sebi kem bome imenitni vidli, so začnoli praviti sami od sebe, da so edina inteligencia na sveti oni. Ves drugi svet okoli sebe maju za strašno nazadnjaški i ne-intelligenten.

To pa morajo tak držati, ar tej lüdje na sveti nič ne druge nema za intelligentne kak oni sami sebe. I či sami sebe ne bi zvali za intelligentne, te

je sploj nič ne igar nebi imenitvao za intelligentne.

I tej lüdje so se začnoli nikač v nas zaletavati.

Že nikelko časa gečijo i pisario, da mi sploj nemamo intelligenten, na naše istinsko razmetne i modre lüdi se pa obregajo, kak da tej sploj ne spađajo med takzvano intelligenten.

Povemo ešče ednak, da mamo za našo krajino premalo potrebeni šolani lüdje, povemo pa tudi, da mamo prave istinske intelligentne več, ka vsa slovenska demokratirija vklip. Lüdje, šteri vso svojo dluževno hrano pijejo iz plitvoga demokratskega „Jutra,” mi sploj ne postavljamo v vrsto intelligentnih oseb.

Tem se je nigda nekaj sanjalo, da bi jako lepo bilo, či bi oni nekaj malo več bili kak druge. I to njim nemre oditi iz glave. Oni šečjo biti nekaj več, oni sami šečjo biti intelligentni i zvün nji nega več nindri intelligentne.

Takše prazne demokratske intelligentne pa — odslobodi nas Gospodne.

tira parlament tak daleč, da je morala teči krv, da zdaj za to ceno mora dobiti vlado v roke. Od tega človeka si je teško misliti slabšega. Nego to se njemi je ne zgodilo. Vlada nema nikšega zroka, da bi davala oblast iz svoji rok, najmenje pa takšim lüdem kak je Pribičevič. Vlado morajo meti v rokaj lüdje, za šterimi stoji večina poslancov. Zdaj je vlado podpira više dvesto poslancov, za Pribičevičom pa ne stoji niti 30. I denok bi rad meo v vladi prvo reč, či ne pa še vse razbiti.

Vlado pri toj krvi ne zadeje niti najmenša krivica. Niti edna vlada do zdaj je ne s takšov mirnoščov poslušala najbole grdi govorov, kričanje i rogatanje, kak ravno ta vlada. Prgišča poslancov se je norca delala z ministrov, vladni poslancov, cele države, ne je dopuštila, da bi vlada delala, delali so proti državnemu posojili i tak naprej, pa vlada je čakala, mogoče pridejo k pameti. To se je ne zgodilo. Od dneva do dneva so bole noreli, dukeč je ne prišlo do krvi. Zdaj bi pa radi krivdo skotali na vlado.

Brezmejna nepoštenost.

Da naši demokratje na poštenost ne dajo vnogu, to je že stara istina. Teško si pa človek more misliti takšo nesramnost i takšo nepoštenost, kakšo kažejo pri tej žalostni dnevaj naši slovenski demokratje. Njūvomi poslanci se je niti ednemu nika ne zgodilo, ar so vsi kak zavci odbežali iz skupščine. Kakše posebne slave so si s tem ne mogli spraviti, ar pa so pri toj krvi ne ravno preveč nedužni, že kažejo na levo i desno što je kriv. Pravijo, da je Puniša Račič ne strelal zato, ar je nagle nature i so ga oni sami razčemerili, nego zato, ar so njemi prej to drugi tak zapovedali. Pa že tak namigavljeno okoli, da je to strešanje naročila vlada, ali Vukičevič ali tudi dr. Korošec.

Tej lüdje so zdaj nikelko malo zgubili glavo. Vidijo, da so oni sami pritirali parlament do toga, ka se je zgodilo, zdaj bi se pa pri tom deli strašno svetniški radi pokazali. Samo, da je mi že vsi preveč dobro poznamo. Kelko bole bodo v tej dnevaj kričali i kazali na druge, telko bole si bomo mi svoje mislili.

NEDELA.

(Na den sv. Petra i Pavla.) V tisti časaj, prišao je Jezuš v kraje Czareje Filipove i je pitao svoje učenike govoreči: „Što pravijo lüdje, da je Sin človekov?“ Ozi so pa pravili: „Ništerni, da je Ivan krstitec, ništerni, da je Elijas, drugi pa da je Jeremias ali šmed prorok.“ Jezuš nijm pravi: „Vi pa, ka pravite što da sam.“ Odgovoro je Simon Peter i pravo: „Ti si Kristuš, Sin živoga Boga.“ I Jezuš je odgovoro i njemi velo: „Blaženi ti Simon, sin Jonaša, ar meso i krv ne sta ti nazvestila toga, nego Oča moj, šteri je v nebesaj. Jaz pa velim tebi:

Priporočamo KOLINSKO CIKORIJO, ki je izvrsten pridatek za kavo.

Ti si Peter (to je pečina) i na to počino zožidam Cerkev svojo i vrata peklenška je ne premorejo. I tebi dam ključe kraljestva nebeskoga, i kakoli zavezš na zemli, zavezano bode i v nebesaj, i kakoli razvezš na zemli, razvezano bode i v nebesaj.

(Po risalaj peta.) V tisti časaj, pravo je Jezuš učenikom svojim: „Či pravičnost vaša nede obilnejša od pismarov i farizeušov, ne pride v kraljestvo nebesko. Čuli ste ka je bilo po-

vedano starim: Ne vmor, što pa vmoři, vreden je sodbe. Jaz pa vam povem: Vsaki ki se srđi na brata svojega, vreden je sodbe. Što pa pravi brati svojemi Raka, vreden je spravišča, šteri pa pravi norc, vreden je peklenška ogaja. Či teda prineseš dar svoj k oltari i se spomeneš, da ma tvoj brat kaj proti tebi, ostavi svoj dar pred oltarom i se idi prve zmirit z bratom svojim i potom pridi i daruj dar svoj.

Blagoslovleni, ki pride v imeni Gospodnjovom!

Naš presvetli nadpastir, milostivni püšpek lavantinski, pridejo s tov nedelov palig v našo krajino. Nam, ki smo napunjeni z živim verskim življnjom, se vsigdar razveseli dūša, gadan obiše ta sreča, da mamo svojega lübenoga nadpastira med sebom. Vzradosti s pa naše srce pri toj priliki ešča telko bole, ar po vnoži stoljeti prihaja med nas znova odposlanec boži, ki nam naznana reč božo v jeziku, šteroga mi razmimo.

Vnogo sto let smo živel mi posebno življenje, sami za sebe, ločeni od drži bratov iste narodnosti. Smo Slovenci, ali mi smo ohranili svoj stariški jezik, šteri se kelko telko loči od pismene slovenščine. V svojem jeku omem od nigda hvalli Boga na domi i v cerkvi, v tom jeku se je razvila tudi naša posebna naložba književnost, šteri je ne mlada.

V novoj državi, k šteri smo se prostovolno i z veseljom pridržili, smo doživel posebno od svetske oblasti vnoga, vnoga brdkosti. Ta oblast nemre preražmiti, da je doba deseti let v razvoji naroda i jeku silno krateka. Ta oblast je šablonsko jemala nas pod iste mere kak Slovence prek Mure. Naši posebni razmer ne pozna i se ne potruditi spoznati ji. Zato se nam godi velika krivica, i boli nas, da nam tej krivic neščeo omiliti.

I vidlo se nam je že, da začne cerkvena oblast po ravno tisti stopaj hodi. Z velkov lübezničev so sprimali naši lüdje knige, pisane v pismenu slovenščini. Stare mohorske knjige so radi čeli, ali nazadaje so li priznali, da ščista vsega ne razmimo. „Vsebino razmimo, ali vnoga reč je, šteri ne razmimo. Naša deca bodo mogoče to že vse razmila. Nove mohorske knjige pa že žmetej razmimo. Pisane so v za nas preteškoj slovenščini. Za nas starejše je to prenago razvoj. Mi smo živel v držgom svetu.“

Ravnotak je z živim jekom. »Mi mamo radi dühovnike, šteri pridejo od prek k nam. Razmimo je, ar mi več poslušamo njuv jezik i več čtemo njivi knjig kak oni naši. Ali vseendno moramo na konci povedati, da je ščista

ne razmimo. Tak ji ne razmimo kak svoji domači lüdi. Takšo predgo moramo jako verno poslušati. Tržni gračamo pri tom i nakonči smo li samnikaj splošnoga razmili od nje. Mi znamo, da je češčena Marija telko kak zdrava Marija, mi znamo, da je češčena bodi Kraljica, telko kak pozdravljena bodi Kralica, pa itak či molimo z rečjov češčena, se nam vidi, kak da ne vemo, ka zgovarjam. Naša deca se mogoče tomi že bole privadijo, mi starejši bi radi ešče nikelko časa po starom meli.«

„Naši očevje so znali cele stavke iz evangelijom. Te so včili nas i mi bi radi to včili tudi svojo deco. Nago mi znamo to po našem jeku. Či nam v pismenu slovenščini prečtejo evangelij, komaj spoznamo ž njega svoje stare reči. Či si ne bi zapomnili stari reči, mislimo dostakrat, da nem čtejo evangelij, šteroga smo ešče nigrar ne čuli. Kak nam je milo, či čuješmo na velke svetke tiste stare naše reči svetoga evangelija, šteri smo ešče kak deca v cerkvi poslušali. Nekam k srci so nam zrasle te naše starinske reči i počutimo se, kak na tihinskom, či čujemo inačiše.“

»Mamo radi dühovnike, šteri pridejo k nam, ali brez domači se ne počutimo domače. Konči mi starejši lüdjé. Radi bi videli en časek bar ešče svoje domače lüdi med nami. Naša deca mogoče tega več nede čutila, ka čutimo mi starejši. Itak pa mislimo, da se v kratkom časi tudi oni ešče telko ne spremenijo, da njim domača reč ne bi bila več tak mila kak nam.«

To so v zadnjem časi pogoste reči naši lüdi. Niti najmenše tožbe ne najde človek nij. Preveč so vdani cerkvenimi ravnanji, da bi mogli gda kaj najmenje proti tomu povedati. Čuti pa nekaj, ka je boli, ka je teži.

I v svojem presvetlom nadpastir vidijo tistoga, šteri nijm to bolečino, ki je samo na mestaj v našoj krajini, omili i odzdravi. V njem vidijo očo, samo dobroga očo. V njem vidijo dobrotno razumevanje naše krajine i naši posebnosti. Zato ga pri toj priliki srčno pozdravljamo v lübezni i zavčpanji.

Što je kriv, da naši ponesrečenci ne dobjijo hitre pomoči?

Z razločne nesreče davle ponesrečenim vlada dvojne vrste podporo. Za menše škode iz redni letni prispevkov, šteri so postavljeni v dr-

sredstev ponesrečenim plačati vekšo pomoč.

Ar je kvar, šteroga je napravila našim gornjim občinam zadnja toča jako velki, ki znaša več kak 25 milijonov i je pomoč hitro potrebna, sta našiva gg. poslanca predložila narodnoj skupščini zakonski predlog s prošnjov, da ga kak hitroga sprime i pooblasti vlado, da plača našim ponesrečenom 3 milijone din. za prvo pomoč.

Što je kriv, da te predlog nede morebiti biti hitro sprejeti?

Po poslovniki, ki vrejije delo narodne skupščine, smejo biti za hitro potrebne stvari vloženi hitri zakonski predlogi, šteri morajo priti prvi v tistoj vrsti na dnevnji red, kak so vloženi.

Samostojni demokratje (Pivko, Žerjav) i radičovci, šterih največa dravniška modrost i lübezen do naroda se je kazala do nesrečnega krvavoga dneva v tom, da so na vse močne načine zavirali delo vlade i narodne skupščine, ar so tam samo larmili i klapili trli; so v novejšem časi vložili 34 nepotrebni hitri zakonski predlogov i razne tožbe, da bi tak preprečili vsako hasnovito delo. Či bi meli za makovo zrno sramū, bi je moral pred lüdstvom i držigimi narodi biti sram. Ar je teda že 34 nepotrebni hitri zakonski predlogov bilo vloženi, i bi predlog našiva poslanca prišeo komaj kak 35. na vrsto i ar demokratje i radičovci k vsakom tomi predlogi po več dnevov govorijo, samo naj delo zavirajo je očivesno, da bi predlog za naši ponesrečenje prišeo komaj za edno leto na vrsto.

To naj vzemejo na znanje tisti, ki so ešče dozdaj kaj dali na skrahitano demokratsko stranko. Ponesrečenci pa naj znajo, da njihovo pomoč zadržavajo radičovci i demokratje, da bodo znali tudi odgovoriti, kda pridejo med narod slike cedit, kakda oni delajo za lüdstvo.

Našiva gg. poslanca pa bota iskala držigo pot, da konči nekaj dobita za prvo pomoč nesrečnikom.

Agrarne zadeve.

Vabilo na redni občni zbor „Agrarne Zadruge za Prekmurje v Črensovcih“, registravane zadruge z neomejeno zavezo. Vršo se bo 8. julija v Črensovcih v dvorišči Cigan Ivana po velikoj božoj službi ob edenajstoč vör. DNEVNI RED: 1.) Čitanje in odobrenje zapisnika od zadnjega občnega zobra. 2.) Poročilo načelstva in nadzorstva. 3.) Odobritev računskega zaključka za leto 1927. 4.) Slučajnosti. Če bi te občni zbor v napovedanom časi ne bi bio sklepčen, se vrši edno vör sledi na istom mestu i pri istom dnevnem redi držgi občni zbor, šteri sme pri vsakem števili navzočih kotrig veljavno sklepati. Kotrig se oprosijo, da pristopnice s seboj prinesejo, ar glasati sme samo tisti, ki z pristopnicov dokaže, da je kotriga Zadruge. Načelstvo.

Kotriga načelstva, nadzorstva i vsi odposlanci agrarne zadruge se vabilo po 37 § L-II. na skupni zbor, da se na njem poroča od stanja zadruge i doloci vse potrebitno za agrarni kongres. Pridajo naj vsi 1. julija ob osmih na stan predsednika načelstva zadruge v Črensovcih. Načelstvo.

Agrarni kongres se bo vršo, v Črensovcih 8. julija po občnem zboru na istom mestu. Na tem kongresu se bo pogučalo od cdale agr. zemlje, od načrta novega agr. zakona i od kupljenja šum, ka je občinam naznanilo srečko glavarstvo v D. Lendavi pa od drugih agrarnih pitanj. Govorili bodo g. Ivan Vesenjak, bivši minister za agr. reformo, nar. poslanec, našiva g. narodniva poslanca i odpisanec zadružne zveze v Ljubljani.

Načelstvo.

Murska Sobota.

— Presvetli püšpek dr. Karlin pridejo v Soboto zdaj v soboto ob 7. vori zvečer. Z kolodvora idejo najprve v cerkev, gde podelijo lüdštvu blagoslov, nato se pa podajo na stanovanje na farov. V nedelo pred poldnevom bodo delili sv. firmo, zadvečara bo pa blagoslavljanje vogelnoga kamna za novo Martinišče. Potom pa odidejo na Tišino, gde bo ferma 2. julija. Naprej se vrši ferma v našoj krajini po etom redi: 3. julija pri Sebeščani, 4. jul. Markovci, 5. jul. Gornji Petrovci, 7. jul. Gornja Lendava, 8. jul. Sv. Jürij, 9. julija na Cankovi.

— **Gostovanje ljubljanske drame v Soboti.** Člani ljubljanske drame priredijo v dvorani g. Diltricha tri nastope i to: v soboto, 30. junija igrajo Louis Verneuilovo tridejansko komedijo „Sestrica iz Varšave“, v nedelo, 1. julija Nicomedijovo tridejansko komedijo „Zora, dan in noč“, v ponedeljek 2. julija pa priredijo literarni večer z odlomki iz „Veronike Deseniške“ (O. Zupančič), „Hamlet“ (Shakespear) i „Smrt majke Jugoviča“ (I. Vojnovič). Začetek je vselej ob 8. vori zvečer. Gostovanje se vrši pod vodstvom režiserja Nar. gledališča v Ljubljani g. Zvonimira Rogoz. Ar so bile vsa dozdajšča gostovanja tej članov na umetniški višini je razumlivo, da vlada tudi za te nastop veliko zanimanje. Vstopnice se dobijo v predprodaji v trgovini Jonaš.

— **Higienska razstava** se je z jako dobrim uspehom zvršila. Dosta naši lüdi je obiskalo to predstavo, posebno šolska deca so pod vodstvom naši vučitelov v velikom števili obiskalo to razstavo. Prišla so deca iz naše krajine pa tudi iz bližnji krajov prek Mure. Tudi vsa predavanja po večeraj so bila dobro obiskana. Včipamo se, da je predstava dosegla lepi uspeh.

Slovenska Krajina.

— Naš urednik g. pravnik Franc Bajlec odide 1. julija za dva meseca na oročne vaje. V tom časi bo na niegrovom mestu druga oseba.

— **Blagoslavljanie vogelnoga kamna v Martinišči.** To nedelo 1. jul. bo v Soboti ferma. Popodne de se pa vršila lepa slovesnost v novom Martinišči. Naš prevzvišeni škof dr. Andrej Karlin blagoslovil vogelnog kamena, kak je to navada pri takših zavoda. Po večernicah de šla od farne cerkvi procesija do novoga Martinišča. Tam bo govor nato pa blagoslavljanie vogelnoga kamna. Lepo bo, či se kak največ lüdi tudi z drugih far zbere k toj veseloi slovesnosti. Tak te vidili prostor za novo Martinišče i to kak delo ide naprej.

— **Življenje naši Amerikancov.** V zadnjem časi kažejo naši lüde v Ameriki kako delavno društveno življenje. Razna domaća društva maju izbrane prireditve, tak da poleg slovenski i hrvatski ešče angleške novine pišejo od njiju. 6. majuša je obsluževalo tudi Prekmursko društvo Sv.

Križ lepo slovesnost. Te den se je spomnilo desetletnice svoje ustanovitve. Pred poldnevom so melli ob pol 11 sv. mešo v cerkvi presvetoga Trojstva v Čikagi. Bila je to slovesna meseča s tremi duhovniki. Po poldnevi so pa melli izbrano prireditev v narodnoj dvorani. Pri punoju dvorani je nastopilo domače pevsko društvo Jezero. Nastopile so tudi deputacije vsej drugi društev Štere so čestitale društvi sv. Križa za 10 letnico. Društvo ma že veliko šumo penez za pomoč svojim članom to je prek 12 jezera dolarov. Mi tudi iz srca čestitamo našim domačinom v dalečnejši zemlji i njim želimo priti njuvom deli vognog sreče i obilo božjega blagoslova.

— **Krog.** Kokočeti tovaji so se v našoj občini znova obudili. V soboto v noči so edno celo viličo oskubili i to 20 hišam so odnesli kokoči. Tej prijatelj naši kokoči pa morajo kako bliži biti, ar so ništerne kokoči že drugi den nazaj prišle. Dobro bi bilo ednak malo posvetiti med te lüdi.

— **Čuvajte svoje male prašičke!** Da te meli vsigdar zdrave, debele i črste prašičke, kupite redilni prašek »MASTELIN«. Za male peneze dobite i si prišparate vognog. Paketi koštajo v vsej trgovinaj 3 i 6 Din. — Glavna zaloga A. Kosec, Maribor.

— **INKA Vinovica.** Či čutište bolečine reumatizma, glavobola, zobobola, prehlad prsi, nosa, grla, želodca, vzemite INKA. Glážek stane 10 Din. po pošti 3 glážki 45 Din., 6 glážov 70 Din. Dobri se v Lekarni pri sv. Trojici v Dolnjoj Lendavi, v vsej lekarni v bogši trgovinaj v Slov. Krajini. Trgovci popust.

— **MAJALA**-creme, mast za obraz i roke vam ohrazi mladost i zdravje. Minajo pege, piščalci, razpokana i rdeča mesta. Lonček Din 12. MAJALA-žajfa za obraz Din 8. Dobri se v lekarni pri sv. Trojici v Dolnjoj Lendavi vsej lekarnaj i bogši trgovinaj, v Slov. Krajini. Trgovci popust.

Dijaško polje.

K. A. D. »Zavednost« sklicuje za 9. jul. dijaški sestanek v Martinišču (Sobota). Začetek ob 9. uri.

Dnevni red:

1. čitanje zap. zad. obč. zborna.
2. počitniški program.
3. slučajnosti.

Opozarjam in pozivamo vse dijašto, da se udeleži sestanka polno številno. Noben ne sme izostati!

V slučaju res izredno slabega vremena se z ozirom na bolj oddeljen sestanek preloži na drug dan, t. j. 10. jul.

Odbor.

Poslanska pošta

Ivan Jerebic, Beltinci, Baška Orša, Dokležovje. Vaše prošnje odposlane na oblastni odbor v Maribor.

Cerkvene občine Beltinci, Črenovci, Turnišče, Bogojina. Prošnja za nastavitev veterinarske postaje s priporočilom izročena oblastnemu odboru. Priporočamo občinam, naj prosijo za novo mesto domačega človeka Alojzija Mariča, ki na tako težkom mestu v Brinji na Hrvatskem služijo. Naše domače lüdi vse podpirajo do službe.

— **Zivinorejski fond.** Na okrajnom zboru delegatov SLS. dne 7. jan. t. l. v Črenovci je bila postavljena sledeča zahteva: »Dozdai nabrani živinorejski fond naj se vrne našoj krajini pobijanje kužnih bolezni i za podpare po kugi prizadetim siromaškim posestnikom.« Na to zahtevo je kmetijski oddelek mariborskog oblastnega odbora dao narodnemu poslancu g. Jožefi Klekl ete vdovgor:

„Zahteva je neupravičena v keljn se nanaša na način uporabe živinorejskega fonda. Za pobijanje kužnih betegov je država dužna potrebitno nare-

diti. V kelko državna sredstva ne zastonajo, so po novom veterinarskom zakoni predvidene posebne občinske veterinarske zaklade, kakor že obstojo med drugim v Medjimurju.

Kar se tiče podpor po kugi (ali katerikoli drugi nesreči) prizadetim siromaškim posestnikom, je to zadeva, ki s pospeševanjem živinoreje in veterinarstvom nima nčesar skupnega. To vprašanje spada v delokrog socijalne politike.“

Oari toga odgovora neso vzeli na znanje i so odgovorili, da je pospeševanje živinoreje v najtejnjejšoj zvezi s podporom po kugi, ar so podpore za to, da obranijo ešče zdravo živino kuge, ali da se kúpi za klanje odočena živila i ta občuva. To pa je pospeševanje živinoreje. Nadale so g. poslanec oblastnemu odboru naznanili, da podporo po kugi prizadetim posestnikom nikdar ne je delilo ministrstvo za socijalno politiko, nego edino in izključno ministrstvo za kmetijstvo. V svojoj vlogi zahtevajo nazadnje pravilnik, po štetom de se živinorejski fond delio, da bodo mogli k njemu svoje povedati tudi naši posestniki. Te penež živinorejskega fonda je najprvo penež naši siromaški lüdi i oni maju pravico, da postavijo svoje zahteve, kak se naj te penež porabi. Zakoj se ne bi moglo spraviti v pravilnik, da en de telj penež ide za pobijanje kužnih betegov i za podpore ponesrečenim? Zakaj ustavniliti novi fond i z nova spraviti peneze od siromaškega lüdstva?

Bolnica v Soboti. Da se bolnica v Soboti na novo zožida i razširi, so poslanec Klekl zahtevali pri oblastnem odboru, naj to zadevo prošnjo bolnico podpira.

— **Delavci.** Na prošnjo nar. poslanca g. veliki župan dali srezko mi poglavari v Lendavi nalog, naj delavce madžarske narodnosti pusti prek meje, kak to zakoni določajo.

Šume. Našiva poslanca sta v Klubi opomencela na krivico, ki se dela našemi lüdstv z nedopuštnim sekanjom šum. Klub jiva je pooblasto naj v njejovom imenu nastopita pri ministrstvu proti krivici. G. veliki župan so že dobili naročilo, naj naznanijo, ka se je že včinilo, da se nedo šume tak sekale i naj dajo preiskati vozketirno železnico, zakoj se na njej telko nesreč godi. Ponesrečenim naj poskrbijo odškodino i v prišestno preprečijo nesreč s tem da prepovejo voziti na toj železnici tak dugo, dokeč iste ne popravijo.

Vodna zadruga. G. velkimi župani so bile dostavljene sledeče zahteve lüdstva: 1. naj upravne stroške znižajo; 2. naj se zapisnik, ki je bio sprejeti 1. 1926. uveljavlji; 3. naj se prošnja občine Ivanci poslužne; 4. naj se prispevki ne terjajo po starom katastri, nego po zdajšnjem stanju vrednosti, vognog posestva so najvre že razdelena.

Naš jedin domaći cestni nadzornik. Cigan Jožef iz Črenovca, da bo sprejeti v oblastno službo je poslana prošnja na g. velikoga župana. V Slovenskoj krajini smo do zdaj meli štiri cestne nadzornike. Izmedtej je samo naš domaćin, Cigan Ivan ne

sprejeti v oblastno službo, ki ma familijo z desetimi kotrigami i ki kak pošteni človik i od nekda narodnjak je pač zaslubo. Krivica je tem vekša, či pomislimo, da tisti, ki so bili sprejeti v oblastno službo neden nema dece. Mi nemamo nikaj proti, či so tej gospodje sprejeti a grozno nas boli, da so našega človeka s telšov familijov zavrgli te, kda so medžimurskega cesnega nadzornika sprigli v službo oblastno, či ravno je oskrblavo vekš falat ceste kak prosilec Cigan i bi za togo volo lehko ostao nadzornik na državnol cesti. — Vse, ka nas boli odkrilemo, da se nam rane hitre zacele. Či bomo samo mučali nikdar nikan ne predimo.

Potnikom v Avstralijo. Avstralijanska vlada je mesечно kvoto znižala na polovico, zato letos nihče več nede mogeo dobiti vizuma. Ki so vložili prošnje i so dobili dovoljenje ali pa ne, do moralni čekati do novoga leta. Iz Hrvatskega i Slovenije de jih v bodočem samem samo 14 iti na mesec. To naj vzemejo na znanje vse, ki so prosili dovoljenje za potovanje v Avstralijo.

Rešene invalidske zadeve. Kak smo nedavno naznali, so g. poslanec Ivan Jerič interveniral pri ministrstvu za socijalno politiko, da naj isto ešče edno sodišče nastavi za reševanje invalidskih zadev. Očitveno je bilo, ar tam leži vogn invalidski zadev, da edno samerno sodišče toga nede moglo vsega opraviti. Istina je bila tudi to, da je bilo največ zaostani zadev ravno iz naše Slovenske krajine. Vnogi invalidje i njihovi domaći so ne meli svoji pravici i svedočanstev, ar so od nji za časa komunitov iste spoprali i so je nazaj dobili. Vse takšne zadeve pa zvezkoga reševale višešnje invalidsko sodišče.

Intervencija g. poslanca je mela lepi uspeh. Državo sodišče v Zagrebi je že začelo delati i je v tom kratkom časi samo iz sobočkega seresa rešilo dvajstidevetim invalidom njihove zadeve. Se zna, da so najpre bili rešene zadeve tisti invalidi, ki so organizirani v invalidskem društvu v Soboti, ar je državo poskrbelo, da so g. poslanec dobili vse do rok, ka njim je za intervencijo bilo potrebno. Napravili so pa že tudi potrebitne stopaje, da se vsem tistim invalidom, štirih zadev so že rešene štirim ido invalidima za nazaj, ar so dozaj ne zadosta dablali ta razlika splača.

Veleposestvo

264 plügov, prvorstne gorice, sadonosnik, njive, travniki, gožde, krasna stanovanjska i gospodarska poslopja elektična i telefonska napelava, bogat živi i mrvi material, bliži mesta i kolidvora, se fal oda.

SLIVAR

LJUTOMER SLOVENIJA.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sam dnes odpro

Specialno slaščičarno

v M. Soboti v hiži g. HARTNERJA nasproti pošte.

Opirajoč se na svoje večletne izkušnje pri izdelavi prvorstni slaščic, to je tort, čajnoga peciva, bonbonov i tak dale, kak tudi finoga sladoleda, se bom potrudilo, da kak najbole zadovolim vse cenjene odjemalce z rešalnov i solidnov podvorov.

Za mnogobrojni obisk se priporočam

STANKO JARC

specialna sladčičarna

MURSKA SOBOTA,
Lendavska cesta.

